

Poznań, 25 lutego 2011 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS.I-3.0932-2/11

Pan
Janusz Pęcherz
Prezydent Miasta Kalisza

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w dniach od 24 do 28 stycznia 2011 r. została przeprowadzona kontrola problemowa w Urzędzie Miejskim w Kaliszu w zakresie prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych w 2010 r. z rezerw celowych budżetu państwa przeznaczonych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, udzielanie pomocy osobom lub rodzinom poszkodowanym przez powódź oraz udzielanie pomocy rodzinom rolniczym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan. Wyniki kontroli zostały przedstawione w podpisanym przez Pana Prezydenta protokole kontroli.

W związku z powyższym przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

W 2010 r. Miasto Kalisz otrzymało środki z rezerw celowych budżetu państwa przeznaczonych na usuwanie skutków klęsk żywiołowych, udzielanie pomocy osobom lub rodzinom poszkodowanym przez powódź oraz udzielanie pomocy rodzinom rolniczym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody

¹ (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.)

spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan. Ww. środki przekazano Miastu Kalisz wg następującej klasyfikacji budżetowej:

- 4 000,00 zł: dział 710 *Działalność usługowa*, rozdział 71 078 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, § 2110 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat*;
- 192 194,00 zł: dział 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*, rozdział 75 478 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, w tym: § 2030 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin)*;
- 17 500,00 zł: dział 754 *Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa*, rozdział 75 478 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, § 2110 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na zadania bieżące z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami realizowane przez powiat*;
- 843 995,00 zł: dział 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85 278 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, § 2010 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami*;
- 183 912,00 zł: dział 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85 295 *Pozostała działalność*, § 2010 *Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin) ustawami*.

Stwierdzono, że kwoty przedmiotowych dotacji wprowadzono do budżetu Kalisza – Miasta na prawach powiatu.

Kontrola wykazała, że na terenie Miasta Kalisza zadania w zakresie usuwania skutków klęsk żywiołowych, udzielania pomocy osobom lub rodzinom poszkodowanym przez powódź oraz udzielania pomocy rodzinom rolniczym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan realizowały cztery jednostki organizacyjne, które otrzymały następujące środki:

- 4 000,00 zł (dział 710, rozdział 71 078, § 2110) – Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego;
- 192 194,00 zł (dział 754, rozdział 75 478, § 2030) – Urząd Miejski w Kaliszu;

- 17 500,00 zł (dział 754, rozdział 75 478, § 2110) – Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej;
- 843 995,00 (dział 852, rozdział 85 278, § 2010) oraz 189 000,00 zł (dział 852, rozdział 85 295, § 2010) – Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej.

Ustalono, że do czasu zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 28 stycznia 2011 r. Urząd Miejski w Kaliszu zwrócił na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu następujące środki:

- 2 530,00 zł (dział 710, rozdział 71 078, § 2110);
- 5 088,94 zł (dział 852, rozdział 85 295, § 2010).

Szczegółowej analizie poddano wydatki poniesione przez Miasto Kalisz w 2010 r. na wypłatę zasiłków celowych dla osób lub rodzin poszkodowanych przez powódź oraz dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan. Jednostką realizującą zadania był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kaliszu, zwany dalej „MOPS”.

Stwierdzono, że kwoty dotacji na realizację ww. zadań ujęto w planie finansowym wydatków MOPS na 2010 r. w dziale 852 *Pomoc społeczna* wg następującej klasyfikacji budżetowej:

- rozdział 85 278 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*, § 3110 *Świadczenia społeczne*: 843 955,00 zł;
- rozdział 85 295 *Pozostała działalność*, § 3110 *Świadczenia społeczne*: 183 912,00 zł.

Kontrola dowodów księgowych w MOPS wykazała, że w 2010 r. MOPS wydatkował środki z dotacji pochodzącej z rezerwy celowej budżetu państwa w dziale 852 w następujących wysokościach:

- w rozdziale 85 278, na wypłatę zasiłków celowych osobom lub rodzinom poszkodowanym przez powódź – kwota **843 995,00 zł**;
- w rozdziale 85 295, na wypłatę zasiłków celowych rodzinom rolniczym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan – kwota **183 911,06 zł**.

Wydatki ujęto w ewidencji księgowej MOPS zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów

i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych². Kwota wynikająca z ewidencji księgowej jest zgodna z faktycznie wykonanymi wydatkami.

Ustalono, że MOPS udzielał pomocy w formie zasiłków celowych osobom i rodzinom uprawnionym, na zasadach określonych w art. 40 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³. Szczegółowej analizie poddano 101 akt osób lub rodzin, w tym decyzji administracyjnych o przyznaniu zasiłków celowych osobom lub rodzinom poszkodowanym przez powódź, wydanych przez MOPS w 2010 r. (tj. 45,91% decyzji przyznających przedmiotową pomoc) oraz 100 akt rodzin, w tym decyzji administracyjnych o przyznaniu zasiłków celowych rodzinom rolniczym, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan, wydanych przez MOPS w 2010 r. (tj. 95,24% decyzji przyznających przedmiotową pomoc). Kontrola wykazała, że wydane przez MGOPS w 2010 r. decyzje przyznające ww. zasiłki celowe zawierają wymieniony w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁴ katalog elementów oraz zostały wydane przez osobę upoważnioną.

Kontrola prawidłowości udzielania pomocy dla osób lub rodzin poszkodowanych przez powódź (dział 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85 278 *Usuwanie skutków klęsk żywiołowych*) wykazała, że udzielano jej w dwóch wariantach:

- a) w formie zasiłków celowych na pomoc dla osób lub rodzin, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) i znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji, w której nie mogą zaspokoić niezbędnych potrzeb życiowych w oparciu o posiadane środki własne;
- b) w formie zasiłków celowych na remont lub odbudowę budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego.

Stwierdzono, że przedmiotowej pomocy udzielano zgodnie z „*Zasadami udzielania pomocy finansowej z budżetu państw dla osób lub rodzin poszkodowanych w wyniku katastrof naturalnych*” określonymi przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Kontrola prawidłowości udzielania pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan (dział 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85 295 *Pozostała działalność*) wykazała, że udzielano jej w formie zasiłków

² (Dz. U. Nr 38, poz. 207)

³ (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 ze zm.)

⁴ (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.)

celowych, zgodnie z zasadami wskazanymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 lipca 2010 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.⁵ poza dwoma przypadkami, w których stwierdzono, że zasiłki celowe przyznano i wypłacono w zawyżonej wysokości:

- 1) na mocy decyzji administracyjnej nr MOPS 81218/21/10 wydanej 30 września 2010 r. przyznano i wypłacono zasiłek celowy w wysokości 2 000,00 zł. Analiza „Protokołu oszacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwie rolnym i działach specjalnych produkcji rolnej spowodowanych przez powódź” sporządzonego 28 lipca 2010 r. wykazała, że powierzchnia użytków rolnych w badanym gospodarstwie wyniosła 2,59 ha. Rodzina rolnicza przed powstaniem szkód nie zawarła umowy ubezpieczenia upraw. W związku z powyższym należało przyznać i wypłacić zasiłek celowy w wysokości 1 000,00 zł. Stwierdzono, że kwota wypłaconego zasiłku była wyższa od obliczonego na mocy obowiązujących przepisów o 1 000,00 zł;
- 2) na mocy decyzji administracyjnej nr MOPS 81218/23/10 wydanej 30 września 2010 r. przyznano i wypłacono zasiłek celowy w wysokości 2 000,00 zł. Analiza „Protokołu oszacowania zakresu i wysokości szkód w gospodarstwie rolnym i działach specjalnych produkcji rolnej spowodowanych przez powódź” sporządzonego 28 lipca 2010 r. wykazała, że powierzchnia użytków rolnych w badanym gospodarstwie wyniosła 3,09 ha. Rodzina rolnicza przed powstaniem szkód nie zawarła umowy ubezpieczenia upraw. W związku z powyższym należało przyznać i wypłacić zasiłek celowy w wysokości 1 000,00 zł. Stwierdzono, że kwota wypłaconego zasiłku była wyższa od obliczonego na mocy obowiązujących przepisów o 1 000,00 zł.

Kontrola wykazała, że w 2010 r. MOPS w dziale 852, rozdział 85 295 wydatkował kwotę 2 000,00 zł z pominięciem zasad określonych w *rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji programu pomocy dla rodzin rolniczych, w których gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej powstały szkody spowodowane przez powódź, obsunięcie się ziemi lub huragan w 2010 r.* Powyższy czyn był niezgodny z art. 168 ust. 4 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁶, który stanowi, że wykorzystanie dotacji następuje przez zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona.

⁵ (Dz. U. Nr 132, poz. 889)

⁶ (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

Biorąc powyższe pod uwagę wnoszę o:

1. Dokonanie zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem w dziale 852 *Pomoc społeczna*, rozdział 85 295 *Pozostała działalność* w kwocie 2 000,00 zł wraz z należnymi odsetkami na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu o numerze 17 1010 1469 0005 8922 3100 0000, zgodnie z art. 169 *ustawy o finansach publicznych*.
2. Wykorzystywanie dotacji celowych wyłącznie na zapłatę za zrealizowane zadania, na które dotacja była udzielona, zgodnie z art. 168 ust. 4 *ustawy o finansach publicznych*.
3. Rzetelne i uważne sporządzanie przez MOPS decyzji administracyjnych w celu uniknięcia pomyłek i błędów, prowadzących do wydatkowania dotacji z budżetu państwa niezgodnie z przeznaczeniem, na jaki dotacja była udzielona.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

*/Z up. Wojewody Wielkopolskiego
Przemysław Pacia
Wicewojewoda Wielkopolski/*